

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **C., a. s.**, so sídlom O. P., IČO: X., zast. spoločnosťou E. L., s. r. o., so sídlom J., B., konajúca konateľom Mgr. T. R., advokátom, proti žalovanému: **M. J., Z., S.**, o zaplatenie **68 447,15 eur /2 062 038,95 Sk/ s prísl. a úroky vo výške 51 427,62 eur /1 549 308,59 Sk/**, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 3. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-491 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 21. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-494, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 3. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-491 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 21. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-494 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach uznesením z 3. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-491 pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje žalobca C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. a na jej miesto vstupuje D., so sídlom S., O. T. C., F. F., F. R. S., V., M., S..

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca - P., a. s. navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2 062 038,95 Sk s príslušenstvom a úroky vo výške 1 549 308,59 Sk titulom pohľadávky z úverovej zmluvy č. 3324-2433-126 z 30. 11. 1994.

Právny zástupca spoločnosti C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. podaním zo dňa 17. 01. 2008 oznámil súdu, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto konaní bola zmluvou o odplatnom postúpení pohľadávok č. 35/1450/2007 zo dňa 02. 02. 2007 postúpená

spoločnosti C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. a navrhol, aby súd v konaní pokračoval s touto spoločnosťou. Uviedol, že uvedená spoločnosť podľa § 92 O. s. p. súhlasí so vstupom do konania.

Keďže v dôsledku postúpenia pohľadávky došlo k zmene v osobe veriteľa a so vstupom do konania na strane žalobcu súhlasil nový žalobca, súd návrhu na zmenu účastníkov konania na strane žalobcu uznesením zo dňa 30. 01. 2008 vyhovel a pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje žalobca U., a. s., Š., B. a na jej miesto vstupuje C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X..

Právny zástupca spoločnosti D., so sídlom S., O. T. C., F. F., F. R. S., V., M., S. podaním zo dňa 24. 01. 2011 oznámil súdu, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto konaní bola zmluvou o odplatnom postúpení pohľadávok zo 17. januára 2011 postúpená spoločnosti D. a navrhol, aby súd v konaní pokračoval s touto spoločnosťou. Uviedol, že uvedená spoločnosť podľa § 92 O. s. p. súhlasí so vstupom do konania. V prílohe podania pripojil uvedenú zmluvu zo 17. januára 2011.

Súd tento návrh posúdil ako návrh na zmenu účastníkov podľa § 92 ods. 2, 3 O. s. p.

Keďže v dôsledku postúpenia pohľadávky došlo k zmene v osobe veriteľa a so vstupom do konania na strane žalobcu súhlasil nový žalobca, súd návrhu na zmenu účastníkov konania na strane žalobcu vyhovel.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 21. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-494 súd výrok uznesenia z 3. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-491 opravil tak, že správne znie: Pripúšťa zmenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje žalobca C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. a na jej miesto vstupuje D., so sídlom S., O. T. C., F. F., F. R. S., V., M., S..

Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že pri písaní uznesenia z 03. februára 2011 došlo k zjavnej chybe pri písaní názvu spoločnosti D., /v slove D. bolo vynechané písmeno N/, súd preto uvedenú nesprávnosť opravil podľa § 164 O. s. p.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 3. februára 2011, č. k. 11Cb 682/1999-491 podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný podaním z 18. marca 2011. Navrhol zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poukázal na tú skutočnosť, že uplatňovaná a pripustená zmena účastníka konania na strane žalobcu a jeho postavenie je nelegitímne. Pre zmenu účastníka na strane žalobcu a postúpenie pohľadávky neboli pre takúto zmenu splnené zákonom stanovené podmienky podľa § 526 Obč. zák. Súd pri vydaní predmetného uznesenia riadne a dostatočne nepreskúmal všetky okolnosti, následkom čoho uznesenie trpí vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu na zmenu a vstup nového účastníka na strane žalobcu. Ako dlžník o žiadnom postúpení pohľadávky nebol postupcom C., a. s., O., P. na postupníka D.. riadne upovedomený, ani písomne vyrozumený. Zmenu účastníka konania zistil až dodatočne zo samotného uznesenia súdu. Zmena je tak v rozpore s ust. § 526 Obč. zák. Postupca C., a. s., O., P. bol podľa ust. § 526 Obč. zák. povinný, a to bez zbytočného odkladu, žalovanému písomne doručiť, či oznámiť skutočnosť postúpenia pohľadávky. Žalovaný nikdy o tejto skutočnosti nevedel, ani mu nebola oznámená. Postúpenie, ktoré mu malo byť oznámené, zistil až dodatočne z doručeného uznesenia.

Voči uplatňovaniu a postupovaniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu, žalovaný uplatňuje dôvody a námietky vysporiadania a zánik pohľadávky v roku 1999 zrealizovaním predaja majetku žalovaného a započítaním. Na právoplatnom vysporiadaní a zániku pohľadávok z uskutočneného predaja kúpnu zmluvou z 01. marca 1999 k cene za budovu 2 075 133 Sk a započítaní pohľadávky žalovaného 1 555 516 Sk, splatnej 01. augusta 1998 voči pohľadávke žalobcu 1 549 308,59 Sk uskutočnením právne platnými úkonmi žalovaný trval. Zaplatenie a zánik pohľadávky 2 062 038,95 Sk bolo vykonané v roku 1999 z predaja majetku žalovaného. Žalobca zrealizovaním záložného práva kúpnu zmluvou z 01. marca 1999 a prevodom z 10. mája 1999 si zobral hodnotu peňažnej čiastky 2 075 553 Sk a plne vykryl zaplatenie pohľadávky, ktorá takto predajom majetku žalovaného a zrealizovaním záložného práva zanikla. Započítaním v zmysle § 358 Obch. zák. oznámením žalobcovi započítacím prejavom 29. júla 2008 žalovaný voči pohľadávke žalobcu v čiastke 1 549 308,59 Sk oznámil započítanie svojej pohľadávky 1 555 516 Sk ich stretom 22. júna 1999, kedy došlo k právnym následkom započítania a zániku pohľadávok.

Žalobca nad rámec už vysporiadanej a zaniknutej pohľadávky z roku 1999, zneužívajúc inštitút záložného práva cez realizovanú dražbu 25. mája 2009 predal žalovanému ďalší majetok, a to pozemok parc. č. X. o výmere 627 m², zapísaný na LV X. k. ú. S. za 33 300 eur /1 300 199 Sk???, čím získal nezaplatenie už zaplatených pohľadávok, ako bezdôvodné obohatenie. Navyše ešte žalobca C., a. s., O., P., ktorý chce z konania vystúpiť, chce

žalovaného ukrátiť na majetku a zastrešenie pozemku oceľovou konštrukciou mu zobral bez zaplattenia a previedol na kupujúceho D., s. r. o., S. P., čím ho ukrátil na majetku v čiastke okolo 15 000 eur.

Postúpenie zaniknutej a vysporiadanej pohľadávky postupom C., a. s., postupníkovi D.. je fiktívne uplatňovanie už neexistujúcej pohľadávky a manipulácia so žalovaným a jeho menom. Uvedený postup žalovaný vníma ako závažné poškodzovanie jeho osoby, jeho mena a jeho rodiny. Ako účastník konania je v nerovnom postavení so žalobcom, čo je v rozpore s ust. § 18 O. s. p. Ako účastník konania žiada o ochranu a naplnenie jeho práv v zmysle ust. § 1 O. s. p. a rovnako v zmysle § 2 O. s. p. žiada, aby nedochádzalo k porušeniu práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.

Vzhľadom na uvedené dôvody v zmysle § 526 Obč. zák., ako i vysporiadanie a zánik pohľadávky je pripustená zmena na strane žalobcu a vstup D.. nelegitímne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca P., a. s. /t. č. zmena obchodného mena na U., a. s./ sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2 062 038,95 Sk s prísl. a úroky vo výške 1 549 308,59 Sk titulom pohľadávky z úverovej zmluvy č. 3324-2433-126 z 30. 11. 1994.

Spoločnosť C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. podaním zo 17. januára 2008 oznámila súdu, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto konaní bola zmluvou o odplatnom postúpení pohľadávok č. 35/1450/2007 z 02. februára 2007 postúpená spoločnosti C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X. a navrhol, aby súd v konaní pokračoval s touto spoločnosťou. Keďže v dôsledku postúpenia pohľadávky došlo k zmene v osobe veriteľa a so vstupom do konania na strane žalobcu súhlasil nový žalobca, súd návrhu na zmenu účastníkov konania na strane žalobcu uznesením z 30. januára 2008 vyhovel a pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje žalobca U, a. s., Š., B. a na jej miesto vstupuje C., a. s., so sídlom O., P., IČO: X..

Spoločnosť D., so sídlom so sídlom S., O. T. C., F. F., F. R. S., V., M., S. podaním z 24. januára 2011 oznámila súdu, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto konaní bola zmluvou o odplatnom postúpení pohľadávok zo 17. januára 2011 postúpená spoločnosti D.. Zároveň spoločnosť navrhla, aby súd v konaní pokračoval s touto spoločnosťou. V tomto podaní bolo uvedené, že spoločnosť D. podľa § 92 O. s. p. súhlasí so vstupom do konania. Prílohou tohto podania bola zmluva o postúpení pohľadávky podľa ust. § 524 a nasl. Obč. zák., uzatvorená medzi C., a. s., O., P. a D., 17. januára 2011.

Žalovaný v odvolaní namietal, že neboli splnené zákonné podmienky na pripustenie zmeny účastníka na strane žalobcu, súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 526 ods. 1 Obč. zák. Žalovaný je toho názoru, že došlo k zániku pohľadávky pôvodného žalobcu, a to zrealizovaním predaja majetku žalovaného a započítaním. Žalovaný neuviedol odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 O. s. p.. Z obsahu odvolania vyplýva, že ide o odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/, e/ O. s. p.

Odvolací súd je toho názoru, že ani jeden odvolací dôvod nie je daný.

Podľa ust. § 92 ods. 2 O. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania namiesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v ods. 2 a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované (§ 92 ods. 3 O. s. p.).

Z citovaných ustanovení vyplýva, že v priebehu konania môže dôjsť k prevodu alebo prechodu práv či vecí, o ktoré sa vedie spor na inú osobu, než účastníka. K zmene účastníctva môže dôjsť jedine a výlučne v dôsledku skutočnosti, ktorá nastala po začatí konania. Súd vyhovie návrhu na zmenu účastníctva, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2 a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa. Koncepcia zákonodarcu je taká, že nedochádza k automatickému procesnému nástupníctvu, ale toto je nárokovateľné za predpokladu, že kumulatívne nastanú tieto skutočnosti:

- zmenu účasti navrhne oprávnený subjekt,
- súhlasí s tým ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa /ak sa má nástupníctvo týkať strany odporcu, táto podmienka odpadá/,
- preukáže sa, že došlo k právnej skutočnosti podľa ods. 2 citovaného ustanovenia.

Súd o takomto návrhu legitimovanej osoby musí rozhodnúť. Pri zmene účasti zostávajú všetky účinky spojené s podaním návrhu zachované, procesný nástupca musí prijať stav konania taký, aký je, teda i s procesnými úkonmi, ktoré dovtedy v konaní urobil jeho právny predchodca.

Návrhu na realizáciu procesného nástupníctva súd teda vyhovie, ak sú preukázané formálne podmienky, že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod alebo prevod práv na iného, že sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšieho účastníka konania a že nastala po začatí konania. Súd skúma, či táto právna skutočnosť je spôsobilá mať za následok prechod alebo prevod práva alebo povinnosti, o ktorej v konaní ide. Otázkou, či tvrdené právo či povinnosť, ktoré mali byť prevedené alebo mali prejsť na iného, existujú, alebo že skutočne na iného prešli, alebo boli prevedené, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej, nie pri skúmaní procesného nástupníctva. Pre účely rozhodovania podľa ust. § 92 ods. 3 O. s. p. stačí, ak je v konaní preukázané, že nastala /formálno-právna/ skutočnosť, ktorá má za následok prechod alebo prevod práv, alebo povinností bez toho, aby súd v tomto štádiu hodnotil, či sú inak naplnené predpoklady pre takého právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej právnej úpravy. V danom štádiu konania súd ani spravidla nemôže otázku právneho nástupníctva komplexne hodnotiť a nie je úlohou súdu, aby otázku rozhodnutia vo veci samej riešil ako otázku predbežnú, iba pre účely rozhodnutia podľa § 92 O. s. p..

Odvolačím súdom sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že po začatí konania nastala právna skutočnosť podľa ust. § 92 ods. 2 O. s. p. - bola uzatvorená zmluva o odplatnom postúpení pohľadávok zo 17. januára 2011, zmenu účasti navrhol oprávnený subjekt a ten, kto mal vstúpiť na miesto navrhovateľa vyslovil s tým súhlas.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu. Dôvodmi, ktoré uviedol žalovaný v odvolaní, sa bude súd prvého stupňa zaoberať pri rozhodovaní o veci samej.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 O. s. p. potvrdil, keďže toto je vo výroku vecne správne.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.